

Tyskland. Men Hovedsagen er jo, og det var det, jeg tillod mig at paapege, at vi med Hensyn til den alvorlige Situation, vi befinder os i, staar overfor et Udslag af den Statskontrol og den Statsindgriben i Produktion og Omsætning, som Hr. Rode og for Resten Hr. Hauge med, baade som Politiker og i sin Egenskab af Medlem af den overordentlige Kommission, er saa varme Talsmænd for. Vi præsenteres her for Systemet i dets Renkultur, vi præsenteres for Systemet saaledes, at vi faar Reversen af Medaillen, idet det er os, der skal betale. Det var derfor, jeg tillod mig den Bemærkning, og det er derfor, jeg vil gentage, at det forekommer mig ikke, at Hr. Rode og Hr. Hauge er de rette til at klage over Systemets Virkninger. Nu sagde ganske vist Hr. Hauge i Aften, at han ikke havde klaget over den engelske Politik, og at dette laa ham fjernt. Ja, det ved jeg meget godt, og jeg tror ogsaa, det var mig, der tillod mig at understrege Hr. Hauges Udtalelser, idet jeg gjorde opmærksom paa, at det ikke blot var Kvantumet af Kul, det kneb med, men nok saa meget Prisen, vi maatte betale derfor. Jeg vil dog sige, at hele hans Udredning var — det synes jeg, han maa vedkende sig — en Beklagelse over denne Politikens Følger, thi naar man fremstiller vor Situation som saa alvorlig og i øvrigt paa saa ædruelig og udmærket en Maade, som Hr. Hauge — det skal jeg erkende — gjorde, saa er en saadan Fremstilling en eneste Beklagelse over den Prispolitik, der føres fra udenlandsk Side, thi vi kan ikke i Længden honorere disse Priser og samtidig bevare vor egen økonomiske Standard og dermed vor sociale Standard. Jeg vil jo tro, at hverken Hr. Rode eller Hr. Hauge opfatter Statskontrol og Statsindgriben saaledes, at det kun skulde være i Danmark, den havde Lov til at virke, at det kun skulde være danske prisregulerende Foranstaltninger, der kunde nyde godt af danske Eksportafgifter og Eksportpriser. Siger man A, maa man ogsaa sige B, og vi ser her, hvorledes denne Statskontrol og Statsindgriben, naar den praktiseres fra et overlegent Lands Side, virker overfor dem, der ogsaa i saa Henseende er de smaa.

Hr. Hauge sagde her i Aften, at alle Partier havde været enige om den Politik, hvorved vi efter fattig Ævne havde forsøgt at anvende de samme Principper, nemlig at lade Hjemmemarkedet nyde godt af Eksportpriserne. Ja, det er fuldstændig rigtigt, men jeg vil dog tillade mig at sige, at det skete under den radikale Regerings Ægide, saaledes at man har Lov til at anføre

det som et Udslag af den samlede Regerings Politik.

Hr. Hauge sagde endvidere, at der vist foresvævede mig noget om, at den overordentlige Kommission drev Forretning. Jeg maa sige, at de stærkt koncentrerede Udtalelser, jeg i Gaar i en desværre ikke helt kort Bemærkning fremsatte, maaske kunde misforstaas derhen, idet jeg tillod mig i nogen Grad at blande Ernæringsraadet og den overordentlige Kommission sammen, men dette maa jeg have Ret til, for jeg betragter begge Dele som Udslag netop af det System, som jeg før benævnte Systemet Ove Rode, og jeg havde ydermere Lov til at gøre det, fordi Hr. Hauges Indlæg, særlig den Del af det, jeg tog fat i, netop tydede paa, at det nu var den overordentlige Kommissions Hensigt at blande sig ogsaa i Tilførselsforholdene. Den overordentlige Kommission er jo en ganske overordentlig mærkelig Kommission. Den er oprindelig nedsat, antager jeg, med Københavns eventuelle Belejringsstilstand for Øje og havde derfor et ret indskrænket Mandat og ret indskrænkede Opgaver. Den kom efterhaanden, paa visse Omraader ret snart for øvrigt, til at gribe videre ud, men har dog i Hovedsagen stadig holdt sig til Priser og Prisreguleringspolitik. Jeg kan derfor kun forbavses over, og mine Begreber kan ikke andet end i nogen Grad forvirres, naar jeg nu hører, at den overordentlige Kommission, maaske fordi den savner andet Arbejdsstof, henvender sig til Regeringen og udtaler sin Bekymring med Hensyn til Landets Tilførsler af noget saa vigtigt som Brændselsmateriale.

Men det, jeg her egentlig gerne vilde ind paa, er selve Kærnen i Sagen, som ogsaa Hr. Hauge berørte. Jeg skal da endnu en Gang understrege, at Hr. Hauges Udredning af vor økonomiske Situation var særdeles interessant og tillige særdeles alvorlig, men jeg kunde have ønsket, at Hr. Hauge havde draget de videre Konsekvenser heraf, thi Kærnen i den nuværende økonomiske Situation og Kærnen i hele det Problem, vi staar overfor, og som vi ikke kommer udenom, er jo netop det ulykkelige, at Danmark i økonomisk Henseende indtager en ganske særlig Stilling, nemlig som Forædlingsland, idet vi uden at have Naturrigdomme, uden at have de naturlige Monopoler, som andre, større og mindre, Stater kan nyde godt af, ganske overvejende er henviste til paa Basis af importerede Raastoffer og Materialer at skabe vor Produktion, der atter betinger vor Eksport, altsaa vore Betalingsmidler, som vi holder